

ในสัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 8 – 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 โรคอหิวาตกโรค จำนวน 2 ราย จากเชื้อ *V. cholerae* El Tor Ogawa ที่ศูนย์อพยพบ้านนุโพ อ.อัมพาง จ.ตาก ผู้ป่วยชาย อายุ 8 ปี และหญิง อายุ 28 ปี เริ่มป่วยวันที่ 24 และ 26 เมษายน พ.ศ. 2548 ที่อยู่บ้านตะเนเฝ๊ะ ประเทศพม่า เป็นผู้ป่วยในครอบครัวเดียวกัน เข้ามาได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลในศูนย์อพยพบ้านนุโพ อ.อัมพาง จ.ตาก วันที่ 24 เมษายน ผลการตรวจอุจจาระ พบเชื้อ *V. cholerae* El Tor Ogawa จากการสอบสวนโรคพบว่าสาเหตุการเกิดโรคน่าจะเกิดจากการใช้น้ำในลำห้วยใกล้บ้านเป็นน้ำดื่มและน้ำใช้ และการติดเชื้อในระหว่างดูแลผู้ป่วย ทีมสอบสวนโรคได้ดำเนินการควบคุมโรคและค้นหาผู้ป่วยรายอื่น พบผู้มีอาการท้องเสียจำนวน 3 ราย ในบ้านญาติที่ผู้ป่วยแหว่งพักก่อนไปโรงพยาบาล เป็นเด็กอายุระหว่าง 8 เดือน ถึง 5 ปี เก็บตัวอย่างอุจจาระในผู้สัมผัสใกล้ชิดทั้งหมดรวม 8 ราย ผลไม่พบเชื้อ และจากการเฝ้าระวังเชิงรุกในศูนย์อพยพไม่พบมีผู้ป่วยรายใหม่ อย่างไรก็ตามสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้เร่งรัดการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่แล้ว สำหรับสถานการณ์โรคอหิวาตกโรคในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอหิวาตกโรคจำนวน 8 ราย ส่วนใหญ่พบเชื้อ *V. cholerae* El Tor Inaba ส่วนเชื้อ *V. cholerae* El Tor Ogawa พบ 1 ราย ที่จังหวัดกาญจนบุรี

1.2 โรคเลปโตสไปโรซิส จังหวัดสิงห์บุรี ผู้ป่วยชายอายุ 44 ปี อาชีพรับจ้าง ที่อยู่ หมู่ที่ 3 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี เริ่มป่วยวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลค่ายบางระจัน แพทย์วินิจฉัยว่า สงสัยโรคเลปโตสไปโรซิส ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลสิงห์บุรีวันที่ 2 พฤษภาคม อยู่ระหว่างรอผลการตรวจ Lepto titer จากการสอบสวนโรคพบว่า 4 วันก่อนป่วย ผู้ป่วยไปหาปลาบริเวณแอ่งน้ำที่ตำบลโพทะเล ซึ่งเป็นบริเวณที่พบหนูชุกชุม โดยมีผลถูกหอยเชอรี่บาดที่เท้าข้างขวา การค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในชุมชนเดียวกัน พบว่า 2 สัปดาห์ก่อน มีรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคเลปโตสไปโรซิส 1 ราย ที่ตำบลโพทะเล ทีมสอบสวนโรคได้ดำเนินการควบคุมโรคและให้สุขศึกษาในพื้นที่ตำบลหนองกระทุ่มและตำบลโพทะเลแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 จังหวัดสิงห์บุรีมีรายงานผู้ป่วยจำนวน 4 ราย เสียชีวิต 2 ราย

1.3 ใช้เลือดออก เสียชีวิต จำนวน 5 ราย ที่จังหวัดระยอง เพชรบุรี กรุงเทพมหานคร พิษณุโลก และนนทบุรี

จังหวัดระยอง เด็กหญิง อายุ 8 ปี ที่อยู่ หมู่ที่ 1 ต.สำนักท้อน อ.บ้านฉาง เริ่มป่วยวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาที่ PCU สำนักท้อน ในวันที่ 25 และ 26 เมษายน ด้วยอาการไข้สูง 39.6 °C อาเจียน ชีพ ทำ tourniquet test ได้ผลบวก วันที่ 27 เมษายน มีอาเจียนเป็นสีน้ำตาล เข้ารับการรักษาที่คลินิก วันที่ 28 เมษายน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้านฉาง แพทย์วินิจฉัย DSS วันที่ 30 เมษายน ผู้ป่วยมีภาวะ uremia ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลระยอง แต่ญาติขอไปรักษาที่โรงพยาบาลกรุงเทพระยอง เสียชีวิต วันที่ 3 พฤษภาคม จากการสอบสวนโรคพบว่า ในหมู่บ้านเดียวกันมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจำนวน 2 ราย รายแรกเป็นเพื่อนที่เล่นด้วยกัน เริ่มป่วยประมาณกลางเดือนเมษายนเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริกิติ แต่ไม่มีรายงานตามระบบเฝ้าระวัง รายที่ 2 เริ่มป่วยวันที่ 26 เมษายน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้านฉาง แพทย์วินิจฉัยสงสัยไข้เลือดออก ไม่พบแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในบ้านผู้ป่วย แต่บริเวณรอบบ้านมีลักษณะมืด แสงแดดส่องไม่ถึง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้จัดตั้ง war room ของอำเภอบ้านฉาง เพื่อติดตามสถานการณ์โรค เร่งรัดให้สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่งมีการรายงานภายใน 24 ชั่วโมงเมื่อพบผู้ป่วยสงสัยไข้เลือดออกและได้จัดอบรมเสริมความรู้ในเรื่องแนวทางในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดเพชรบุรี เด็กหญิง อายุ 11 ปี ที่อยู่ หมู่ 5 ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจานเริ่มป่วยวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลแก่งกระจานวันที่ 30 เมษายน แพทย์วินิจฉัย Pharyngitis วันที่ 2 พฤษภาคม ยังมีไข้สูง อาเจียน แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลแก่งกระจาน ผลการตรวจเลือด ฮีมาโตคริต 33.6% เกล็ดเลือด 73,000 cell/ลบ.มม. เม็ดเลือดขาว 6,860 cell/ลบ.มม. วันที่ 5 พฤษภาคม อาการไม่ดีขึ้น มีฮีมาโตคริตสูงขึ้น เกล็ดเลือดต่ำลง ตับโต แพทย์วินิจฉัย DHF วันที่ 6 พฤษภาคม ผู้ป่วยมีภาวะช็อก ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพระจอมเกล้า และส่งเข้ามารับการรักษาต่อสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชนิ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม ด้วยอาการมีเลือดออก encephalopathy และ renal failure เสียชีวิตวันที่ 8 พฤษภาคม จากการสอบสวนโรค พบว่าผู้ป่วยเป็นรายแรกของหมู่บ้าน มีประวัติเดินทางไปหมู่บ้านติดกัน ซึ่งมีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นในวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2548

จังหวัดกรุงเทพมหานคร เด็กชาย อายุ 13 ปี ที่อยู่ ซอยวัดมะกอก ถนนบรมราชชนนี แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน เริ่มป่วยวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2548 ด้วยอาการไข้ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช วันที่ 1 พฤษภาคม เริ่มมีผื่นขึ้นตามตัว เข้ารับการรักษาที่สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชนิ ได้รับการวินิจฉัยว่า R/O DHF มารดาขอไปรักษาที่โรงพยาบาลศรีวิชัย ผู้ป่วยมีอาการช็อก เลือดออกเกือบทั่วทุกอวัยวะในร่างกาย ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลรามาริธิ์ เสียชีวิตวันที่ 12 พฤษภาคม จากการค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน พบมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกก่อนหน้าผู้ป่วยรายนี้ 2 ราย เป็นหญิงอายุ 38 ปี เริ่มป่วยวันที่ 12 เมษายน และหญิงอายุ 21 ปี เริ่มป่วยวันที่ 14 เมษายน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนทั้ง 2 ราย และไม่มีรายงานตามระบบเฝ้าระวังโรค ไม่พบแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบริเวณบ้าน แต่ภายในบ้านค่อนข้างอับทึบ

จังหวัดพิษณุโลก เด็กหญิง อายุ 4 ปี ที่อยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลเนินกลุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม เริ่มป่วยวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบางกระทุ่ม วันที่ 4 พฤษภาคม ด้วยอาการไข้สูง 38.8 °C หนักตาบวมทั้ง 2 ข้าง ตับโต ผลการตรวจเลือด ฮีมาโตคริต 40 % เกล็ดเลือด 10,300 cell/ลบ.มม. เม็ดเลือดขาว 4,850 cell/ลบ.มม. แพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็น DHF ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพุทธชินราช วันที่ 5 พฤษภาคม เนื่องจากมีเลือดออกในกระเพาะอาหาร เลือดกำเดาไหล และความเข้มข้นของเลือดเพิ่มขึ้น เสียชีวิตวันที่ 7 พฤษภาคม อยู่

ระหว่างรอผลตรวจหาแอนติบอดีต่อ Dengue virus จากการสอบสวนโรค พบว่าผู้ป่วยเป็นรายแรกของหมู่บ้าน โดยในช่วงเวลาเดียวกันมีผู้ป่วยและเพื่อนข้างบ้านมีอาการไข้ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบางกระทุ่ม จำนวน 3 ราย แพทย์วินิจฉัยว่าเป็น Febrile illness บริเวณบ้านและละแวกบ้านพบลูกน้ำยุงลาย

จังหวัดนนทบุรี ผู้ป่วยชาย อายุ 49 ปี อาชีพค้าขาย ที่อยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลไทรม้า อำเภอกอเขื่อน เริ่มป่วยวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษาวันที่ 6 พฤษภาคม ด้วยอาการมีไข้สูง 40 °C สีมาโคคริต 41.1 % เกล็ดเลือด 7,500 cell/ลบ.มม. เม็ดเลือดขาว 6,600 cell/ลบ.มม. เสียชีวิตวันที่ 8 พฤษภาคม สาเหตุของการเสียชีวิต คาดว่าจากการเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลล่าช้า จากการสอบสวนโรค พบว่าในชุมชนเดียวกัน มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออก 1 ราย เริ่มป่วยในเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ภายในบ้านค่อนข้างอับทึบ และพบแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

การควบคุมป้องกันโรค สำนักงานสาธารณสุขทุกแห่ง ได้ดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและยุงตัวแก่ ให้สุกศึกษาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ และเฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สำหรับสถานการณ์โรคไข้เลือดออกของประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 มีรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกทั้งสิ้น 8,005 ราย อัตราป่วย 12.92 ต่อแสนประชากร เสียชีวิต 15 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.19 ภาคใต้มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรสูงสุด(20.29) รองลงมาคือภาคกลาง(12.92) ภาคเหนือ(8.61) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(6.79) ตามลำดับ ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี การตรวจหา Dengue serotype ในปี พ.ศ. 2548 พบ serotype 1 มากที่สุด รองลงมา 4, 2 และ 3 (สัดส่วนร้อยละ 42.0, 39.5, 17.3 และ 1.2)

1.4 การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ จากจังหวัดศรีสะเกษ และชัยภูมิ

จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลกันตลักษ์ จำนวน 78 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก อาการที่พบได้แก่ อาเจียน (92.31%) รองลงมา ถ่ายเป็นน้ำ (52.56 %) ปวดท้อง (30.77%) มีไข้ (5.13%) ช็อก วิงเวียน และปวดศีรษะ (3.85%) ตามลำดับ ตามลำดับ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เริ่มมีอาการหลังจากรับประทานอาหารประมาณ 30 นาที- 2 ชั่วโมง จากอาการแสดงและระยะฟักตัวของโรค การเกิดโรคน่าจะมีสาเหตุจาก Toxin ของเชื้อแบคทีเรียหรือสารเคมี ซึ่งอยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการหาเชื้อหรือสารเคมีที่เป็นสาเหตุ ผลการสอบสวนโรคเบื้องต้น พบว่าอาหารที่สงสัยว่าเป็นสาเหตุคือ ปลา-กุ้งจ่อม ที่จำหน่ายในตลาดสดอำเภอกันตลักษ์ ซึ่งผู้ป่วยทุกรายซื้อมารับประทาน โดยไม่ได้ทำให้สุกก่อนรับประทาน การตรวจร่างกายผู้ผลิตและจำหน่ายปลา-กุ้งจ่อม ไม่พบมีประวัติเจ็บป่วย แหล่งผลิตมีแมลงวันมาก ในขั้นตอนการผลิตมีโอกาสปนเปื้อนฝุ่นและดินบริเวณพื้นได้ ทีมสอบสวนโรคได้เก็บตัวอย่างปลา-กุ้งจ่อมส่งตรวจ การควบคุมโรคได้มีการให้ความรู้กับผู้ผลิตในเรื่องสุขอนามัยในการประกอบอาหาร การระวังการปนเปื้อนในอาหาร และการกำจัดแมลงวัน ให้ความรู้ในผู้บริโภคเรื่องการปรุงปลา-กุ้งจ่อมให้สุกก่อนรับประทาน และเฝ้าระวังในพื้นที่ไม่พบมีผู้ป่วยรายใหม่

จังหวัดชัยภูมิ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชัยภูมิและสถานอนามัยนาฝาย ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน และถ่ายเหลวเป็นน้ำ จากการค้นหาผู้ป่วย พบผู้ป่วยทั้งหมด 51 ราย ส่วนใหญ่เป็นอยู่ในเขตอำเภอเมือง ผลการสอบสวนโรคเบื้องต้นพบว่า อาหารที่สงสัยเป็นสาเหตุคือ ขนมจีน โดยพบเชื้อ *Staphylococcus aureus* ในขนมจีน และพบเชื้อเดียวกันในอุจจาระผู้ป่วยจำนวน 11 ราย จากอุจจาระที่ส่งตรวจจำนวน 46 ราย ระยะฟักตัวประมาณ 30 นาที และอยู่ระหว่างรอผลการตรวจหา toxin ของเชื้อ การสอบสวนแหล่งที่ทำขนมจีน พบว่า มีการไม่แช่แข็งขนมจีนและผึ่งแดดไว้ตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน และนำมาทำเป็นเส้นขนมจีนเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม โดยสังเกตพบว่า ก่อนแบ่งมีจุลินทรีย์ ทีมสอบสวนโรคได้ตรวจสุขภาพของผู้ผลิต ให้คำแนะนำในด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล การประกอบอาหาร การเก็บและถนอมอาหารอย่างถูกวิธี รวมทั้งสร้างจิตสำนึกกับผู้ผลิตไม่ให้ขายอาหารที่สังเกตพบว่ามีผิดปกติ

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์

REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE

ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา และกลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังเร่งด่วนตามวันรับรักษา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ, ประเทศไทย, สัปดาห์ที่ 19 พ.ศ. 2548 (8 - 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2548)

TABLE 1 REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY DATE OF TREATMENT COMPARED TO PREVIOUS YEAR, THAILAND, WEEK 19th 2005, (May 8 - 14, 2005)

DISEASES	THIS WEEK			CUMULATIVE		
	2005	2004	MEDIAN (2000-2004)	2005	2004	MEDIAN (2000-2004)
DIPHTHERIA	0	1	0	0	3	3
PERTUSSIS	1	0	1	16	11	11
TETANUS NEONATORUM	0	1	0	0	2	3
MEASLES	8	42	65	1341	1799	2288
MENINGITIS	0	0	0	11	11	15
ENCEPHALITIS	0	4	6	4	67	120
ACUTE FLACCID PARALYSIS: AFP	12	3	3	104	68	77
CHOLERA***	0	18	10	8	1687	256
HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE*	10	-	-	317	-	-
DYSENTERY	62	423	521	5041	9110	11691
PNEUMONIA (ADMITTED)**	250	931	931	26576	27900	26704
INFLUENZA	62	246	459	5915	7598	10687
SEVERE AEFI	0	0	0	1	1	0
LEPTOSPIROSIS	5	42	64	438	511	592
ANTHRAX	0	0	0	0	0	0
RABIES	0	1	0	5	9	13

Remark: * เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2002 ** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2004 *** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อ เดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 2004

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัณฑนกรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์

และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ "0" = NO CASE "-" = NO REPORT RECEIVED

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่ Suspected, Probable และ Confirmed

ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงไม่ควรนำไปอ้างอิงทางวิชาการ